

VINO DO

KANSKI

RIBARI

MU AJ

JOG

ZVONČARI
OČI VINODOLA
merikanski vrtili
RIBARI

mu aj
JOG
razgon
MIRINE

mlikarice
BELA NEDEJA
KIŠA

selo bake mraz

primorsko
jugotransnorska
županija

2020

Pu nas je odvavek se drugačje.
Na nas odvavek gledaju kod na drugačji. A mi?
Mi to drugačje opće ne tendimo aš mi sebe tako
ne doživljavamo. Zaspraven, sebe ćutimo kako se
ćutimo ta dan, a o ovomu kantuniću svita
mislimo si isto - najlipji je, pa Bog.

Ma ki još ima županiju ka nogi toća va moru,
a glavu drži va oblaku od snega? Da mu sako
mesto poveda po svomu, a si se međusobno
razumeju? Ki još ima tuliko drugačijosti ke
međusobno tako dobro klepetaju da komotno
more reć kako su pu nas si svoji, ma i si skupa
svoji na svomu.

Z ke kod bandi pogljedaš ov naš kraj,
nać ćeš neš ća imamo leh mi, ale neš ća imaju
i drugi ma mi to neš živimo na drugačji način.
Za »glavni grad« od županije reću da j' luka
različitosti. Je. A njeje susestvo? E, to j' tek
drugačjost na kvadrat. Tu odvavek čakavski i
kajkavski dijalekt funkcioniraju prez ikakovoga
problema, »ć« se ne jadi kad mu neki znamu
kvaćicu, ća će reć i da čakavci i cakavci isto živeju
jedan kvalitetan suživot. Sopilan ne paći kad
postanu sopeli i obrnuto. Ne mihu kad postane
meh, a bome ni to ća neki deli od županije već vole
armuniku, bajs i tamburicu leh mih i sopilu. Jedni
tancaju ovako, drugi balaju onako. Jedni pjevaju
na tanko i na debelo, drugen to ni ni na kraj
pameti. O nošnjah da ni ne povedamo. Tu se sako
selo obućeva na svoj mod.

A kada se se te drugačjosti sprave i dojdu v Riku,
recimo na karneval, e, onput saki ki ima oči vidi
da j' »luka različitosti« takova ne leh zato ća su ju
gradili i ovi, i oni, ća su va nju dohajali odsakuda.
Ne leh zato ća j' klala prst va more i povezala se z
celin sviton, leh i zato ća j' njeje susedstvo utkalo
svoj genedski kod va saki centimeter te
naše Rike, ka će ovo leto ponest titulu
Europske prijestolnice kulture.
Skupa š njun i cela županija.

U godini u kojoj sjedište Primorsko-goranske županije,
Rijeka, ponosno nosi titulu Europske prijestolnice kulture,
pokazujući i dokazujući svima da je bogastvo različitosti jedno
od najvećih bogatstava koje neki grad može imati, njezina
»susjedstva«, ukomponirana u cijelu priču dokazuju da ovaj grad
s punim pravom nosi i titulu »luke različitosti«. S koje god strane
pogledaš ovaj je kutak svijeta drugačiji od drugih i to baš zato što
sam živi različitost. A u Primorsko-goranske županiji svako mjesto
svoj »jezik« ima. Ima svoju običajnu različitost neovisno govorili o
jeziku, glazbi, plesu ili zemljopisnom položaju. A koloplet svih tih
različitosti čine prepoznatljivost ovog kraja u kojem će tijekom ove
godine moći uživati svi oni koji ovdje svrate, kako u samu Rijeku,
tako i u bilo koji kutak županije u kojoj žive drugačiji i od drugih,
i od samih sebe. Oni koji znaju da su različitosti
bogatstvo, a ne mana.

primorsko
goranska
županija

EUROPSKA
PRIJESTOLNICA KULTURE

(Rukavački zvončari za jednog od tradicionalnih ophoda na Zvoneću)

ZVONČARI

Zvonelo j'. I će.
 Za saki dan. Za blagdan. Za tisti dan.
 I za dan **kad šuma prehićuje zver,**
 a čovek zvoni
 da bi njoj od pomoći bil.
 Čut ih je...
lepo odzvanja.

Bili rukavački, halubajski, oni sa Zvoneće, Brgujci i svi drugi s područja nekadašnjeg kastavskog komuna, njihovo je poslanje isto – da otjeraju sve zle sile, i samu zimu oslobađajući put proljeću i novom životu te da čuvaju tradiciju. Oni su zvončari, hrvatsko nematerijalno kulturno dobro i dio UNESCO-ve reprezentativne liste. Razlikuju se po mnogočemu, no cilj im je isti – sačuvati identifikacijski kod svoga kraja.

SIJEČANJ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

(vidikovac Slipica i članovi KUD-a Bribir)

OČI VINODOLA

Oprta škriplje
 Žuli
nogi gredu
 Na usko
 Na široko
oče suze
 Za gori stišću gore
 Za doli rastežu more

Mahvica, Pridva, Slipica, Gradina, Sviba i Kuk šest je vinodolskih vidikovaca, odnosno mjesta s kojih se najbolje "čita" ta predivna dolina. To su "oči Vinodola" s kojih puca pogled ne samo na dolinu ponad koje vjekovima "stražare", već i puno, puno dalje. Za lijepog vremena "do kraja svijeta", kako to stanovnici Vinodola vole reći. A kad se oči umore od ljepote, tu su u kamenu uklesane klupice jer pri izradi ovog projekta svaka je intervencija u prostoru morala biti u skladu s prirodnim ambijentom.

VELJAČA 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	1

(članovi Udruge Potkalnički plemenitaši iz Gornje rijeke)

MERIKANSKI VRTI

jutro j' doletelo

kukalu na hrbate.

Onako, mehko sletelo,

va trave se opralo,

na zrake sunca osušilo,

spod kamelije skrilo.

i špijalo.

Zaspraven se domišljalo na ono ča j bilo.

Dan mu govori da j sanjalo...

Te, 1926. godine Mađaru Mihalyju Pal Kuczoru dogodilo se isto kao i većini koji dođu u Opatiju – zaljubio se u nju, ali i u Hildu von Hortenau, vanbračnu kćer bečke balerine Marije Schleizer i nadvojvode Otona Habsburškog, nećaka cara Franje Josipa koju je u Opatiji upoznao. Odlučivši ostati u Opatiji, Kuczor je kupio teren i sagradio vrt terasastog oblika s monumentalnim ulazom i kolonadom od petnaest stupova i isto toliko čempresa. U vrtu je bračni par Kuczor zasadio gardenije, kamelije, magnolije i razno mediteransko bilje. I sve je cvjetalo, pa prestalo dok nakon stoljeća zapuštenosti Grad Opatija nije krenuo u obnovu Merikanskih vrti stvorivši tako na devet tisuća četvornih metara oazu mira u užurbanoj svakodnevicu.

OŽUJAK 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
24	25	26	27	28	29	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

(posada broda "Sipar" pri povratku s ribarenja)

RIBARI

Kad bi ribe bile zlatouste
ni ribara
 Ni mreža
 Ni žulja
ni mokrih gaća

Priča o Klenovici, malom pitoresknom mjestu nedaleko Novog Vinodolskog, priča je o čovjeku i moru. Klenovičani su stoljećima ribari. Njihove se tunolovke spominju već krajem 17. stoljeća, a mjesto im krasi spomenik ribaru. Žuljevite su ribarske ruke osnov svega u Klenovici, a priče o tunolovkama, ribarskoj zadruzi, rekordnim ulovima, o mrežama i ribama klenovačko je i jučer, i danas, i sutra.

TRAVANJ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14*	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3

(Članovi Folklornog društva Studenac iz Nerezina)

M U A J M U A J

Maj na špažiću peja proliće.
 Proliće zija - **jubav, jubav!**
 Judi zes rukami bate.
judi kantaju.
 Zes mehon tancaju.
 A oni se z' očijami **bahnjuju.**
Niš ne abadaju.
 Nikoga ne čuju.

Prva nedjelja u mjesecu svibnju Nerezine odjeva u tradiciju. »Krivac« je stari običaj zvan Muaj, zapravo svetkovina kako proljeća i svega onog što ono simbolizira, tako i duboki naklon nerezinskim kalafatima. A sve je tako jednostavno – u noći sa subote na nedjelju nerezinski mladići kreću u krađu barke obitelji one djevojke za koju misle da će se prva udati. Barku dovlače na Studenac, mjesni trg, a usput trg osim šarenim rupcima »ukrase« i sa s vim onim što uspiju »ukrasti« kako iz djevočinog, tako i ostalih dvorišta. Nedjeljnojutarnji prizor dobro nasmije mještane, a nakon mise, pjesme, i plesa uz mijeh, vlasnik barke počasti mladiće koji vrata barku u more.

SVIBANJ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEĐJELJA
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

(jog u Hroljevu i članovi Društva sportske rekreacije Krasica)

JOG

Štrči, valjaj,
Zbijaj, koštaj.
jog se smeje
Jog se jadi
Va vode se
vino hladi
Ki put pravo
Ki put krivo
Ma vavek je
živo, živo

Jog je u svakom primorskom mjestu "prirodna pojava".
Mjesto na koje dolaze i oni zaljubljeni u boće i boćanje,
odnosno baloti i balotanje ali i oni koji ne igraju nego samo
gledaju. Jer niti jedan medij na svojim stranicama ili u svom
eteru nema takve priče i doskočice kakve se na jogu mogu
čuti. Zapravo je 21 punat najmanje bitan.

LIPANJ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	1	2	3	4	5

(frizerski salon "Gršković&Milovčić" s naglaskom na 11-godišnjeg šegrtu Pavla Volarića)

O F C A

Ofca

pride va frizeraj i govori
da bi onako ko seki put,
ma opeta da bude posobojno, po modernu.

Žes (tattoo) da bi isti,
Pendun (pirsing) jušto kakov je bil.

da bi, pe da ne bi...

Na svu sriću va frizeraju znaju
kakove muhi ima
pe kalivaju.

razgon je,

a tamo

na komunadi

bit će Woodstock

morda Zrće

sve ono će ofcan rabi.

Razgon je običaj vezan uz ovčarstvo, a Vrbenčani ga i danas čuvaju. To je vrijeme kad završava mužnja, a ovce odlaze na slobodnu ispašu. No, prije nego li ovce odu na komunadu (slobodne pašnjake razasute na području Baške, no u vlasništvu tri općine - Baška, Punat i Vrbnik) treba ih "ostrić", pa im još napraviti "tattoo" i "pirsing". Sve se to zbiva prve nedjelje poslije sv. Petra i Pavla, a ovčja sloboda traje do 6. prosinca, blagdana sv. Nikole.

SRPANJ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEĐJELJA
29	30	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	1	2

(sopci - braća Zoran i Damir /mladi/ Đundek na Mirinama)

MIRINE

More je šumelo,
kamik je muča i poslušna.
 Ono od fčera, od denes, od jutra.
 Od nje, od njega. Njih i svih.
i nisu se štufoali.

МГММоре.

U omišaljskoj uvali Sepen živi povijest i priča priču o antičkom rimskom gradu imena Fulfinuma, nastalom početkom 1. stoljeća. Tada utočište izraubanih i islužanih rimskih ratnih veterana, a danas, uz ostatke glagoljaške benediktinske opatije sv. Nikole, napuštene tijekom 15. stoljeća, izuzetno posjećena turistička atrakcija. Pogotovo za ljetnih mjeseci kad Mirine, kako današnje stanovništvo naziva lokalitet na kojem se nalazi najveći sačuvani sakralni objekt tog tipa na Mediteranu, raznim zabavnim i kulturnim događanjima ožive prošlost.

KOLOVOZ 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
27	28	29	30	31	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

(Katica Sudan, Sanja Čaval i Silvana Srok)

MILIKARICE

Hodile su, nosile su...

Brime od živjenja, brime za živjenji.

mliko zdolu, potribu zgoru.

Z feraličen va rukah
palile su i gasile dan.

Onako potiho, po svoju,
ki put suzun, ki put smihon.

Mlikarice ili mlekarice, ovisno iz kojeg su se dijela riječkog, opatijskog, bakarskog ili crikveničkog zaleđa spuštale, nosile su u gradska domaćinstva mlijeko. U kofama, u ruksacima, u latama. Kretale su za mraka, vraćale se za mraka. Pod bremenom u oba pravca jer u grad su nosile ono što gradu treba, a iz grada ono što selo nema. Od sredine pedesetih godina prošlog stoljeća presušuju mliječne staze Primorja.

RUJAN 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
31	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	1	2	3	4

(članovi kastavske Udruge prijatelja ruž, grozja i vina Belica)

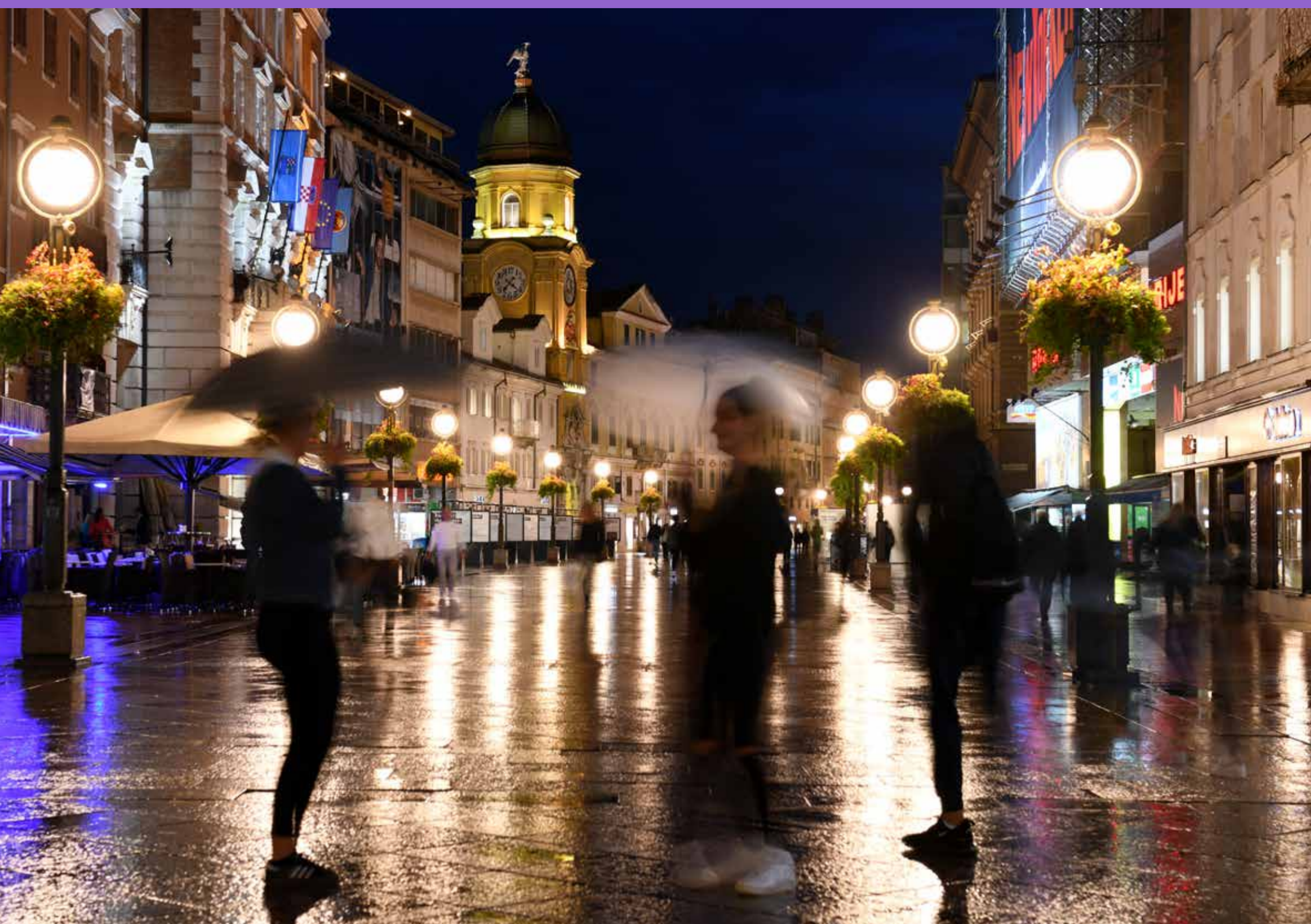
BEJA NEDEJA

Ruža
Grozdić
Okol njega **osa**
črjenega nosa
Za ki dan ée ga
zmastit
Onput otočit
Na Belu nedeju
popit
A ose je
kot i kosu
sanjat belicu
cucat rosu

Bela nedeja najveći je pučki blagdan ne samo Kastavštine već i znatno šire. Postoje razne legende o tome kako je ovaj "samanj" s višestoljetnom tradicijom koji u grad na brege dovede deset tisuća posjetitelja u jednom danu dobio ime, no većina ga zapravo veže uz kastavsku belicu, vino koje tko nije probao, zapravo ni ne zna što je Bela nedeja. Ne zna "ni otočit, ni natočit".

LISTOPAD 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
28	29	30	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1

(jedan riječki mokri dan)

KIŠA KIŠA

Grad se stišće va ljudi
Ljudi se stišću va grad
se našućureno
Leh orepčić kanta
aš zna da je kap slap

Vjerovali ili ne, Rijeka je Londonu preotela "kišobran". Rijeka godišnje u prosjeku "popije" 1500 mm kiše, a godišnji prosjek Londona iznosi 594 mm ili tek nešto više od jedne trećine riječkog prosjeka. O ljepoti riječkih kišobrana da ni ne govorimo. Gdje se oni londonski mogu mjeriti sa šarenilom riječke kiše.

STUDENI 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	1	2	3	4	5	6

(delničko selo Bake Mraz - Snježana Šibenik Klačić)

SELO BAKE MRAZ

Moačeca

Mehka

lejpa

ofiera i kešieva

Buoža

riše puot'k

Po kojén sajna putuje

Pahuljica

Mehka

Šesna

fraja i bušuje

Miluje

Riše putić

Po ken sanja putuje

Šume Gorskog kotara pluća su Primorsko-goranske županije. Preljipe u svakom godišnjem dobu, no ipak najljepše kad ogrnu snježno ruho. Onda Gorski kotar postaje bajka koju svatko čita na svoj način. Svaka pahuljica melem na surovosti gorštačkog života.

PROSINAC 2020

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
30	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	1	2	3